

DECIZIE

20 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

Galina Stratulat și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către avocatul Rusu Dorel în interesele Alexandrei Rusu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Rusu Dorel în interesele Alexandrei Rusu împotriva Întreprinderii de Stat „Air Moldova” cu privire la constatarea prestării serviciului necorespunzător, încasarea compensației, penalității, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Air Moldova”, s-a casat hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 15 iunie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă:

Prin mandatul nr.0409207 din 30 octombrie 2014 avocatul Rusu Dorel a fost împuternicit de Rusu Alexandra să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească etc. (f.d.8).

La 02 decembrie 2014 avocatul Rusu Dorel a depus în interesele Alexandrei Rusu cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Air Moldova” cu privire la constatarea prestării serviciului necorespunzător, încasarea compensației, penalității, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul Rusu Dorel a indicat că la 07 iunie 2014 Rusu Alexandra a procurat bilet electronic tur-retur Roma-Chișinău-Roma pentru 22 august 2014 și 05 septembrie 2014.

La 22 august 2014 la ora 11:50 Rusu Alexandra era la aeroport cu 3 ore înainte de zbor, conform noilor reguli a Întreprinderii de Stat „Air Moldova”, însă la ora 14:50 avionul nu a decolat și nu a fost anunțată despre motivele reținerii zborului.

Rusu Alexandra a decolat la ora 19:00 cu peste 4 ore întârziere.

Consideră că astfel de condiții sunt inacceptabile, nu corespund calității și standardelor prevăzute.

Distanța rutei ortodromice Roma-Chișinău este de aproximativ 966 mile (1555 km) și conform pct.16 lit.b), pct.17, pct.18 lit.b), pct.25 lit.a) și pct.26 ale Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.836 din 08 noiembrie 2012, pasagerii au dreptul să primească o compensație de 400 euro, mese și băuturi răcoritoare, apeluri telefonice gratuite.

La 01 septembrie 2014 a adresat Întreprinderii de Stat „Air Moldova” cerere prealabilă în interesele Alexandrei Rusu solicitând achitarea compensației de 400 euro pînă la 05 septembrie 2014, însă răspuns nu a primit.

Conform art.32 (27) alin.(2) Legea privind protecția consumatorilor nr.105-XV din 13 martie 2003, Rusu Alexandra are dreptul de a solicita penalitate de 10% pentru fiecare zi de întârziere calculată din suma compensației ce constituie 3480 euro.

Prin prestația necorespunzătoare a serviciilor Întreprinderea de Stat „Air Moldova” a creat reclamantei Rusu Alexandra disconfort psihic și moral.

Cere avocatul Rusu Dorel constatarea prestării de către Întreprinderea de Stat „Air Moldova” serviciu necorespunzător, încasarea în beneficiul Alexandrei Rusu a compensației în mărime de 400 euro, penalității în mărime de 3480 euro, prejudiciului moral în mărime de 80000 lei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 15 iunie 2015 s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat de la Întreprinderea de Stat „Air Moldova” în beneficiul Alexandrei Rusu suma de 400 euro în lei moldovenești conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii cu titlu de compensație, 1480 euro în lei moldovenești conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii cu titlu de penalitate, iar în total s-a încasat 1880 euro în lei moldovenești conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii.

În rest acțiunea a fost respinsă.

S-a încasat de la Întreprinderea de Stat „Air Moldova” în beneficiul statului suma de 22,95 lei cu titlul de cheltuieli poștale suportate de instanța de judecată în pricina civilă.

S-a încasat de la Rusu Alexandra în beneficiul statului suma de 13,90 lei cu titlul de cheltuieli poștale suportate de instanța de judecată în pricina civilă.

La 03 iulie 2015 Întreprinderea de Stat „Air Moldova” a depus apel nemotivat, iar la 09 decembrie 2015 apel motivat împotriva hotărârii Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 15 iunie 2015 (f.d.45, 61-65).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 20 ianuarie 2016 a admis apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Air Moldova”, a casat hotărârea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 15 iunie 2015 și a emis o nouă hotărâre, prin care a respins integral acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 13 mai 2016 avocatul Rusu Dorel a depus în interesele Alexandrei Rusu recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016 solicitând

admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului avocatul Rusu Dorel a indicat că instanța de apel eronat a aplicat Regulamentul (CE) nr.261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor.

Decizia instanței de apel este nemotivată, concluziile sunt expuse într-o formă evazivă și incertă neavând putere de convingere.

Instanța de apel greșit a constatat lipsa dovezilor care să probeze că întârzierea zborului a avut loc din intenția sau culpa gravă a intimatului.

Întreprinderea de Stat „Air Moldova” contrar art.118 alin.(1) Codul de procedură civilă nu a prezentat probe că aeronava ar fi suferit defecțiuni tehnice și a luat toate măsurile care se impun în mod rezonabil pentru a evita dauna.

Practica judecătorească națională și a Curții Europene de Justiție demonstrează că pasagerii nu pot primi compensație doar dacă operatorul de transport aerian face dovada că anularea este cauzată de împrejurări excepționale care nu au putut fi evitate în pofida adoptării tuturor măsurilor posibile.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 13 iulie 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestora de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel din 20 ianuarie 2016 și trimiterea pricinii la rejudecare în ordine de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 29 ianuarie 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 20 ianuarie 2016 (f.d.80).

Deoarece la materialele pricinii nu sunt date cînd Rusu Alexandra a recepționat copia deciziei instanței de apel din 20 ianuarie 2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 13 mai 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina cu încălcarea normelor de drept material.

Din actele pricinii rezultă că la 07 iunie 2014 Rusu Alexandra a procurat de la Întreprinderea de Stat „Air Moldova” bilet la avion tur – 22 august 2014 ora 14:50, retur – 05 septembrie 2014 ora 12:40 pentru cursa Roma-Chișinău la prețul de 308,33 euro (f.d.16).

Reprezentantul Întreprinderii de Stat „Air Moldova” – Balta Stanislav în ședința de judecată a primei instanțe din 02 iunie 2015 a declarat că la 22 august 2014 aeronava a decolat la ora 19:00 din cauza defecțiunilor tehnice (f.d.36-37).

Conform pct.16 lit.a), b) și c) al Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.836 din 08 noiembrie 2012, în oricare din cazurile în care un operator aerian anticipează o posibilă întârziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută, după cum urmează: timp de două ore, în cazul zborurilor de 1500 de kilometri sau mai puțin, timp de trei ore sau mai mult, în cazul tuturor zborurilor cuprinse între 1500 și 3500 de kilometri, timp de patru ore sau mai mult, în cazul tuturor zborurilor care nu se încadrează la literele a) sau b).

Punctul 18 și 21 ale aceluiași Regulament prevede că cînd se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii primesc o compensație în valoare de 250 euro pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puțin, 400 euro pentru toate zborurile cuprinse între 1500 și 3500 kilometri, 600 euro pentru toate zborurile care nu intră sub incidența literelor a) sau b).

Distanțele indicate la punctele 18 și 19 din prezentul Regulament se măsoară prin metoda rutei ortodromice.

Rusu Alexandra a solicitat compensație în valoare de 400 euro pentru întârzierea zborului pe ruta Roma-Chișinău cu o distanță de aproximativ 1555 km.

Întreprinderea de Stat „Air Moldova” în cererea de apel a indicat că distanța ortodromică de zbor pe ruta Roma-Chișinău constituie 1454 km, dar nu de peste 1500 km.

În conformitate cu art.122 alin.(1) Codul de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

La materialele pricinii nu sunt date referitor la distanța de zbor pe ruta ortodromică Roma-Chișinău.

În conformitate cu art.130 alin.(1) și art.239 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Deși la materialele pricinii nu sunt date ce ar confirma distanța rutei ortodromice Chișinău-Roma, prima instanță a încasat compensație în valoarea de 400 euro pentru întârzierea zborului cu o distanță de peste 1500 km.

În lipsa probelor pertinente în acest sens, instanța de recurs este în imposibilitate de a respinge argumentul Întreprinderii de Stat „Air Moldova” că distanța rutei ortodromice este de 1454 km.

Dat fiind că în instanța de recurs nu se administrează noi dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel din 20 ianuarie 2016 și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel, în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o decizie legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Rusu Dorel în interesele Alexandrei Rusu.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Rusu Dorel în interesele Alexandrei Rusu împotriva Întreprinderii de Stat „Air Moldova” cu privire la constatarea prestării serviciului necorespunzător, încasarea compensației, penalității, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan